

COPILUL DOBROGEAN

ANUL IV Nr. 10

NOEMBRIE 1938

**Slăvit să-ți fie drumul pe calea biruinței,
Căci tu ne porți speranța, Mărite Voevod.
În jurul Tău lumina din flacăra credinței
O așteptau cu toții, Supusul Tău Norod.**

A. PASCALL

M. S. Mihai Marele Voevod de Alba-Iulia

Revista „Copilul Dobrogean“

*Apare lunar, sub auspiciile Asociației învățătorilor,
secția Tulcea și sub conducerea unui comitet :*

DIRECTOR

Const. Petrache

Inspector Școlar

Str. Brăilei No. 107—Galăți

N. DAMIENESCU—Buna Vestire Nr. 74

REDACTIA ȘI AD-ȚIA

V. BELU str. Crișana 22

D. IORDĂCHESCU—Buna-Vestire 53

Abonamentul :

Anual 40 lei

De sprijin 80 lei

Ce cuprinde această revistă :

Ce-am văzut la înmormântarea
Mareșalului Alex. Averescu

O faptă bună

Răsplata muncii

De ce-mi dragă Dobrogea

O călătorie

O întâmplare

De vorbă cu copii

A noastră-i România

Știri Străjerești-Jocuri

*Mihalache Gr.Gheorghe elev stră-
jer cl. III-a primară șc. de apli-
cație Bârlad*

*Petrișor Zamfira cl. IV Nr. 3 de f.
Iordăchescu Victoria Liceul de
Fete Tulcea*

*I. V. Liceul de fete Tulcea
Gheorghiu Emilian Nr.3 f. Tulcea
Ionescu A. Nicolae cl. III-a pri-
mară Turcoaia*

Unchiul Sandu

Mircea Focșa Micu-Străjer

Ce-am văzut la înmormântarea Mareșaiului Alex. Averescu

Era în ziua de 6 Octombrie 1938, cam pe la orele 10 când mă înapoiasem dela școală, unde d-l învățător ne vorbise despre viața și activitatea Mareșalului Averescu, a cărui înmormântare avea loc în acea zi.

Pe când mă aflam în curte, văd că se oprește la poartă o mașină, din care coboară tatăl meu și mă întreabă dacă vreau să merg cu el la Mărășeu, unde se înmormântează Mareșalul Averescu. Eu și cu vărul meu Matran, auzind această propunere, am început să sărim de bucurie și în fuga mare ne-am îmbrăcat și am luat-o spre Mărăști.

În drum, am trecut prin orașul Tecuci, peste podul de la Siret, unde tata mi-a povestit despre luptele ce au avut loc pe acolo. Mai departe am ajuns în gara Mărăști, unde se aștepta trenul care aducea corpul Mareșalului Averescu.

Aici iarăși mi s'a povestit despre luptele mari ce s'au dat acolo, sub comanda Generalilor: Ieremia Grigorescu și Cristescu, arătându-mi-se locurile pe unde au fost făcute tranșelele și ruinele ce au mai rămas din fosta fabrică de zahăr.

În gară era prezentă, cu drapel, o companie de

soldați, doi domni generali, câțiva colonei, fetele unui liceu îmbrăcate în uniforme de străjere, mai multe societăți cu drapele, public mult, mașini particulare și 15 autobuze foarte mari ale C. F. R., venite anume din București, pentru a transporta publicul din gara Mărășești la Mărăști.

La ora 3 a sosit trenul așteptat, din care au coborât o mulțime de domni veniți din București. Printre aceștia tata mi a arătat pe d-nii: prof. N. Iorga, prof. Trancu Iași, prof. Papacostea, General Văitoianu, D-l ministru Ionescu Sisești, General Văleanu și mai mulți Prea Sfințiți Episcopi și alții.

Mișcare multă în gară, căutându-și fiecare locul la mașina unde era repartizat mai dinainte, de către un domn căpitan de jandarmi.

Prima mașină, care a plecat din gara Mărășești, a fost aceea în care era depus corpul Mareșalului.

Noi ne-am încolonat cam pe la mijlocul cortegiului. În drum, am trecut prin târgul Panciu, Străoanii de jos, Străoanii de sus, Vidra, Răcoasa și Mărăști.

Peste tot pe unde trecea convoiul, lumea îmbrăcată în haine de sărbătoare, cu capetele descoperite se plecau în fața convoiului. D-nii Invățători au eșit cu elevii în fața școlilor, preoții îmbrăcați în odăjdii așteptau în fața sfintelor biserici, ale căror clopote răsunau a jale, dând cel din urmă salut eroului național.

La fiecare poartă pe unde treceam, se observa covoare așternute pe jos, pe garduri, câte o masă în fața porții, pe care ardeau câte două trei lumânări, o strachină din care ieșea fum de tămâie și câte un ghiveciu cu flori; iar la o casă am văzut așternut pe gard, un covor cu chipul Mareșalului. Lângă mesele din fața porților, așteptau în genuchi bătrâni și bătrâne, care plângeau clătînând încet din cap, în semn de a-

dâncă durere.

La ora 5 am sosit în satul istoric Mărăști, unde, după ce s'a făcut prohodul, domnul General Valeanu a ținut un discurs funebru, după care a urmat defilarea armatei cu drapel, prin fața sicriului, în care timp s'au tras patru salve de tun, dându-se ultimul salut eroului de la Mărăști.

După terminarea defilării, corpul Mareșalului a fost coborât în criptă, purtat pe umeri de cavalerii ordinului Mihai Viteazul.

Neputând pătrunde în Mausoleu, unde a fost coborât corpul Mareșalului, m'am mulțumit să examinez ceia ce se poate vedea și anume : Deasupra mausoleului în partea de nord, este făcută un fel de perdea de zid betoanat, în care zid sunt facute niște încăperi pentru depunerea de oseminte ale eroilor căzuți în luptele dela Mărăști. Aceste încăperi sunt închise cu niște uși de marmoră, pe care se găsește scris cu litere de aur numele fiecărui erou și regimentul din care face parte.

Deasupra zidului sunt făcute trei vase mari în formă de farfurii adânci. În cele două vase de pe lături, ieșea fum gros de tămâie, iar în cele din mijloc, erau depuse gladiole. În partea dreaptă a zidului, se află turnată în bronz familia unui sătean din satul Mărăști, compusă dinr'un bătrân, soția, copilul și câinele lor. Se spune că acel bătrân este singurul om din satul Mărăști, care în tot timpul luptelor a rămas în sat, iar după alungarea nemților, el a ieșit înaintea Mareșalului Averescu, povestindu-i tot ce a suferit sub ocupația nemțească. Din fericire am avut ocazie să văd chiar în natură pe acel bătrân, care este dascălul cântăreț al satului.

În partea stângă se găsesc, tot în bronz turnate,

provinciile românești, venite la sânul patriei mume : la mijloc un soldat rănit gata să moară și ținând în mână o facie aprinsă, spune altui camarad așa : „de voi muri și de va întreba lumea de mine, să le spui că am murit luptând pentru patrie și rege“...

La ora 6 ceremonia a luat sfârșit, iar noi ne-am luat drumul spre casă, purtând în suflet figura marelui erou.

MIHALACHE GR. GHEORGHE
elev străjer cl. III-a primară
Școala de aplicație Bârlad

O faptă bună

Era într-o zi de toamnă, a anului trecut, când tocmai mă duceam la școală ; era o dimineață friguroasă.

Când văd în fața școlii, un moș bătrân.

Moșul era aproape gol și tremura de frig.

Eu aveam mâncarea ce mi-a dat mama, la recreație.

Mă gândeam la sărmanul moș, că n'are mâncare și că n'a dormit la căldură ca mine.

Am scos din geantă, bucată de pâine cu unt și o dădui moșului. Ce bucurie am simțit ! Par'că mi s'a ușurat trupul. Moșul îmi mulțumi și eu am plecat voioasă spre școală, am povestit, întâmplarea mamei.

Mama mă laudă și-mi zise :

Fii totdeauna bună și milostivă, că Dumnezeu te va ajuta și pe tine.

PETRIȘOR ZAMFIRA
cl. IV No. 3 de fete

RĂSPALATA MINCIUNEI

Era în ziua de Paște, când mama m'a trimis la biserică, după ce m'a îmbrăcat cu rochița cea nouă.

Eu, în loc să mă duc la biserică, m'am dus la scrânciobul ce era așezat pe locul unde trebuia să se facă hora satului și unde mai erau vre'o 3 prietene *de joc*.

Nu știu cum mi s'a apucat rochița, că am rupt-o bine de tot. În loc să mă duc acasă și să-i spun mamei *adevărul*, am așteptat până a eșit lumea dela biserică și atunci am plecat și eu acasă plângând. Când m'a văzut mama așa de necăjită și plânsă, nu știa ce să-mi facă să mă facă să tac. Și cum eu am mințit-o că rochița mi-a rupt-o câinele unui vecin, pe lângă care am trecut când veneam dela biserică, mama s'a dus și s'a certat, spunându-i că o să-l dea în judecată. Mi-a cusut rochița și mi-a dat multe bunătăți să mă îmbuneze.

Le-am stricat toată dispoziția și tatei și mamei, în ziua aceea ; Dar pe la orele 3 d. ameză vine pe la noi mama unei alte fete, tot din cele care se jucase la leagăn cu mine și când mama-i spune necazul, femeia aceea-i spune mamei că nu-i adevărat că am fost la biserică, ci că m'am jucat cu alte fete, între care și a ei și că rochița mi-am rupt-o la leagăn.

Când aude mama asta, m'a chemat la ea, mi-a făcut o observație strașnică și la urmă mi'a tras și-o bătae așa de bună, că n'o s'o uit toată viața.

De atunci mă feresc mereu de obiceiul acesta urât de a mai spune minciuni.

IORDĂCHESCU VIORICA
Liceul de Fete Tulcea

De ce îmi este dragă Dobrogea.

Dobrogea îmi este dragă pentru că în ea m'am născut în ea cresc, aici îmi petrec zilele libere în joacă cu prietenele mele, aici îmi sunt și părinții, frații și surorile și, tot aici am început să învăț carte. Pe aici trece Dunărea cea frumoasă și bogată în pește, tot pe aici vin și pleacă sute de vapoare, aduc ce ne trebuie nouă și duc peste mări și țări bogățiile țării noastre.

Tot în Dobrogea se află portul cel mai mare al nostru, Constanța, prin care trec aproape jumătate din bogățiile noastre ce le trimetem, prin M. Neagră, în toată lumea.

În Dobrogea, se prinde cel mai mult pește, aici sunt caii cei mai luți din țara noastră și tot în Dobrogea sunt cei mai mulți stupi de albine.

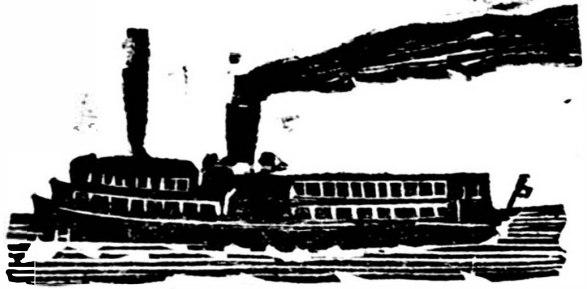
Mie îmi place mult Dobrogea și în ea vreau să trăiesc toată viața mea.

I. V.
Liceul de fete Tulcea

O călătorie

Vaporul e în largul Dunării. Ce bucurie! Privesc și într-o parte și în alta admirând priveliștile Dunării, la lumina lunii. Numai din când în când se vede câte un bec luminând. Ajungem la Isac-

cea unde ne întâlnim cu vaporul care vinea la Tulcea. Am ajuns la Reni. Ce frumoasă așezare are orașul Reni!

Iată și Prutul peste care trece un tren de marfă și înaintează spre Reni. Vaporul își urmează înainte mersul regulat. Eu tot întrebam dacă nu suntem aproape de Galați. Dar, deodată tresării când vaporul se clătină și valurile grele se lovesc de vapor. Acostase la Galați.

Noi ne coborirăm și am luat o mașină, îndreptându-ne spre gară.

Gheorghiu Emilia No. 3 fete Tulcea

O întâmplare.

Când eram mai mic aveam și noi căruța cu cai. Mie mi plăcea mult să mân caii.

Odată, argatul nostru venea cu căruța dela plug. Eu cu frații mei și cu mai mulți prieteni, am alergat și ne-am suit în căruță. Argatul s'a dat jos ca să deschidă poarta. Eu am luat repede hățurile să mân caii. După ce am intrat în curte am început să bat caii cu hățurile. Ei s'au smucit să fugă și eu am căzut între picioarele cailor. M'au călcat roatele căruței. Norocul meu că n'a fost greutate mare în căruță că mă omora. De durere și de spaimă am început să țip.

Mămica m'a auzit din casă și crezând că ne batem, a venit cu bățul pentrucă ne știa neastâmpărați. S'a uitat inspăimântată la mine dacă am vre'o rană.

Apoi m'a muștrăț de ce am dat în cai, căci putea să se întâmple ceva mai rău.

Acum nu era durerea mare cât spaima. Această întâmplare n'am s'o uită nici odată și mi-a fost bună învățatură ca atunci când mă sui în căruță să fiu cuminte.]

IONESCU A. NECOLAE
cl. III-a A primară comuna Turcola

Pagina Străjerească

Credință și muncă

pentru Țară și Rege

Dragii mei copii,

„Nădejdea Țării și Neamului nostru românesc voi sunteți, siliiți-vă dar, ca atunci când țara vă v'a chema, să fiți cu toții „gata la datorie”!

Gh. P. Sandu

Deși nu vă cunoșc pe toți, ași voi să vă am aci, în jurul meu, pe toți și să vă spun multe lucruri, de cari aveți voi nevoie.

—Nu pot să vă am pe toți lângă mine, dragii mei, dar vă trimit sufletul meu, pe care voi mi-i vedeți odată cu aceste rânduri, să vă privească fețele voastre și să vă cunoască mai bine.

—Iubiții mei, știți și voi că rugăciunea ne apropie mai mult de Dumnezeu, dar nu știu dacă știți că, credința noastră creștină și ortodoxă, ne hrănește sufletul, așa dupăcum rădăcina hrănește orice plantă. Dacă această plantă nu are rădăcină și cu ce se hrăni, ea moare; tot așa și sufletul omului, dacă nu are credință este socotit ca și mort. Dacă planta are rădăcină și hrană, ea face fructe, la fel și omul, dacă are credință și e statornic în ea, viața lui este împânzită numai de fapte mari și frumoase—și, dragii mei, dacă toți școlarii unui neam, dacă toți părinții, frații, surorile etc., au credință nestrămutată, noi și cu noi țara, ar forma un zid numai de suflete, așa de puternic, încât nu ar putea fi stricat decât numai de Dumnezeu.

—Auzim deseori în biserică «Credința ne va mântui», dar nu toți ne-am dat bine seama la importanța acestor cuvinte. Toți cei ce se roagă lui Dumnezeu cu credință și frică în El, sunt ajutați pe nevăzute, oricâte ori li cer ajutorul. Trebuie să știți cu toții că în viața noastră, n'am putea face nimic fără Dumnezeu; deaceia Lui să-i cerem ajutor și tot Lui să-I mulțumim după ce ne-a ajutat.

—În lumea aceasta, nu oameni, dar sunt popoare întregi cari din cauză că și-au lepădat credința, rătăcesc cu mintea, la fel cum rătăcește un om pe întuneric. Lumina, credința, care îi arată calea în lume, la ele, nu există și prăpastia, în care vor cădea este foarte aproape. Acolo unde nu e credință, nu e nici minte și Dumnezeu nu ajută asemenea oameni pentru că nu știu să se roage și nici ce să ceară.

—Credința în Dumnezeu, pe care au avut-o strămoșii noștri, la orice pas, le-a fost de ajutor. Luptele ce le-am avut în decursul atâtor veacuri cu dușmanii, le-am câștigat numai prin credință. Și, strămoșii noștri au fost recunoscători Celui de Sus; aduceți-vă, iubiiții mei copii, aminte de Mircea cel Bătrân, Alexandru cel Bun, Ștefan cel Mare, Mihai Viteazul, Matei Basarab, Vasile Lupu și de alți domni ai strămoșilor noștri, citiți în nouile cărți din anul acesta și altoiți-vă sufletul vostru de faptele mari făcute de Regii noștri, fapte săvârșite numai prin credință.

—Vedeți voi, dragii mei, cum Marșele nostru Rege, M. S. Regele Carol al II-lea, Cel care vă iubește atât de mult, cum din banii Săi proprii ajută și ridică case în care credința noastră, ce am moștenit-o din moși strămoși, pătrunde în sufletul oricărui fiu al Scumpei noastre Patrii!

—Cu credința soldatului român, în războiul de la 1916-1918, ne-am păstrat pământul nostru atât de scump care cu ochii la Cel de sus, și cu mâna pe armă, în tranșee sau pe câmpul de luptă, băga groaza în dușman și tot cu ochii la Cer mureau; căci știau ei că doar numai bunul Dumnezeu le e Stăpân și în viață și după moarte, și că El îi scapă de orice nevoi.

Exemplu să avem pe înaintașii noștri, iar voi scumpulii mei copii, să știți că:

„Un Dumnezeu avem în Cer,
Un Rege pe pământ avem,
Lupta-vom pentru Neam și Rege
Atâta vreme cât suntem“

Sănătate!

Unchiul Sandu

A noastră-i România

„Rămât cu bine” și-a plecat
Gheorghiuță al Ioanei.

Ea la priot, s'a'n duloșat
Ca de zburllrea Toamnei.

A fost atunci o clipă grea
Din vlața fericită.

Să pleci, să-ți aperi moștea
Să lași a ta iubită.

E mare dorul către ia
Și mult te chinuește.
Dar mult mai mare-i durerea
Când țara țe-o răpește.

Mergea cântând și fluerând
Fălfulnd Pălărlea.

Era mânat de-un singur gând,
Să scape România.

Ne ajunge sutele de ani
Ce ne-au mâncat avuul;
Acum și noi aștea sărmant
Ne vrem'napol ținutul.

A noastră-i Dobrogea bună,
Ardealul sfânt și Bucovina
Și Basarabia străbună
Și Maramureșul grădină

Sunt țările ce ni le-a dat
Un mpărat in seamă.
Acum din nou la luptat
Să le scăpăm ne chlamă.

Veniți viteji, veniți Români
 Ne chlamă Românlea
 Cas'apărăm ce e străbun;
 Să ne mărîm moșlea

Veniți din unghiurile țării,
 La glasul Lotalului Rege,
 Să scrim cu sânge hotarul țării
 Napoi! Palcea nu se trece.

Războiul nu-ne înspălmântă,
 Războiul noi l-am așteptat,
 Viteji cu toți acum la luptă
 Să cucerim ce ne-a luat.

Mergem cântând și chiulnd,
 Cântând mult bucuria;
 Sosita ceasul mult dorit,
 Să ne apărăm moșla

Ei s'au luptul, mulți au perit
 Mărîndu-ne moșlea
 Și-a lăsat cu iurământ
 Ca țară „România”

Să fie'n vecl păstrată mare
 Și apărată la nevol
 Și-ucuma plângeți fiecare
 La zvonul marelui război?

Fi-ți veseli camarazi Români.
 Războiul nu ne înfioară
 Cum nu înflorat-a pe străbuni
 Frumoasa moarte pentru țară,

Nu vrem ce nu-l ai nostru frați,
 Dar nici să știrbăm Românlea.
 Vom trece falnicii Carpați,
 Să ne-apărăm din nou moșla

Să știe toți vrășmașii țării
 Din patru colțuri ale lumii;
 Murim când cuceriv-a țara
 Cum au făcut deci și străbunii.

*Avem un Rege și o țară,
Frumoasă ca și-un soare :
Frumoasă ca și-o zi de vară
E „România Mare”.*

*Cu Carol Rege, Marele Străjer.
Ne apărăm Moșia
Să știe toți și bunți și drepti
C'a noastră-i România.*

de Mircea Focșa Micu-Străjer

Știri Străjerești

Mărindu-se numărul Comandanților Străjeri din cuprinsul acestei Legiuni, s'au mărit și numărul stolurilor străjerești.

Dela începutul anului școlar și până în prezent s'au constituit legal următoarele stoluri :

1)	Stolul șc. prim.	Canat Calfa	la	20	Sept.	1938
2)	"	"	Reg. Elisabeta	"	"	"
3)	"	"	băeți Sulina	"	"	"
4)	Centuria indep.	Ardealul	la	20	Sept.	1938
5)	Stolul șc. prim.	Sabangia	la	21	Sept.	1938
6)	"	"	Greci No. 1	"	24	"
7)	"	"	Caugagia	"	27	"
8)	"	"	Vacăreni	"	29	"
9)	"	"	Nifon	"	1	Oct.
10)	"	"	Reg. Carol	"	1	"
11)	"	"	Smârdanul Nou	"	"	"
12)	"	"	Haidarul	"	"	"
13)	"	"	Sâmbata Nouă	"	"	"
14)	"	"	Congaz	"	4	"
15)	"	"	Lunca	"	15	"
16)	"	"	G. Praporgescu	"	"	"
17)	"	"	Slava Rusă	"	20	"
18)	"	"	Poșta	"	23	"
19)	"	"	Satul Nou	"	"	"
20)	"	"	Carcaliu	"	27	"
21)	"	"	M. Bravul	"	20	"
22)	"	"	Traian	"	27	"
23)	"	"	Turda	"	30	"
24)	"	"	Șfiștofca	"	10	Nov.
25)	"	"	Parcheș	"	"	"

* Străjerii Stolului șc. primare Topolog au curățit și aranjat toate mormintele din Cimitirul satului. Li se cuvine toată lauda pentru această faptă creștinească.

* Străjerii Stolului șc. primare Regele Carol au curățit curtea bisericei— în suprafață de peste 3000 m. p., de burueni și bălării.

Au deslegat toate jocurile

Elevele claselor III și IV dela șc. No. 3 fete. Mișcalencu Maria și Rădulescu Laura dele șc. No. 2 fete. Clasa IV dela șc. No. 4 fete, Gălățeanu Zamfira, Iacobeli Aurora, Cristea Victoria și Nedef Antonina din cl. IV sc. No. 1 fete Tulcea, Curtef Ștefan, Gheorghiu Gh., Bandrabur Teodor și Răducanu Petre din cl. IV a șc. No. 1 b. Tulcea. Ionescu A. Niculae din cl. III primară com. Turcoaia, Bălan D. Ștefan cl. III primară Turcoaia-Tulcea.

Câte 2 jocuri

Elevele clasei II dela sc. No. 3 fete și elevii :
Jean Șpigler, Stamatini Mihaiu și Ioan Sârbu din cl. II șc. No. 1 b. Tulcea.

*

Rugăm pe toți cei cari desleagă jocuri să ni le trimită la redacție pe str. Buna-Vestire 53 pentru a le publica numele.

*

Ce-i care nu ne-au trimis abonamentul, rugăm să ni-l trimită cât mai curând dacă vor ca revista să mai poată apare.

Și eu vreau să desleg un joc

Joc în pătrat

- = Nume de rege
- = Rege barbar
- = Adversar
- = La acoperit case
- = Floare de primăvară.

Joc în romb

- = Consoană
- = Prăjesc în cuptor
- = Arbore
- = Topor mic
- = Nume de rege
- = Animal domestic
- = Consoană

Joc în scară

- . . . = Incheetura dintre braț și antebraț
- . . . = Arată timpul
- = In loc de geanta (moldovenism)
- = Corp geometric
- = Nume de față
- = Cânta în
- = Cu care se prind caii sălbateci
- = Nume de față
- = O parte a corpului.

Puneți în aceste 3 căsuțe trei litere, care cetite, să ne arate: iarbă uscată.

--	--	--

de

Elevele cl. III dela șc. No. 3 fele Tulcea

— **Saradă** —

(Somnalin)

Prima și a treia parte
Arată nume de pește;
Iar aceste două nume,
O vocală le unește.
Toate astea la oialtă,
Dacă'ncerci să le rostesti,
Fără nici o greutate
Un medicament găsești.

făcută de Voinea Paul

elev cl. III-a șc. No. 1 b. Tulcea.

D.
.....